

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6316200108
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6316200108.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Jána Auxta, v právnej veci žalobcu: Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., IČO: 00 151 700, so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, proti žalovaným: 1/ L. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom Na Q. XX, V., práv. zast.: JUDr. Máriou Stahovcovou, advokátkou, so sídlom AK ČSA 18, Brezno, 2/ J. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. XXX/XX, X., 3/ J. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. XXX/XX, X., práv. zast.: JUDr. Stanislavom Rešutíkom, advokátom, so sídlom M. R. Štefánika, č. 29/36, 977 01 Brezno, IČO: 45 028 559, 4/ F. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. XXX/XX, V., v konaní o zaplatenie 19.335,80 Eur s prísl, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 6C/2/2016-476 zo dňa 09. 07. 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Brezno č. k. 6C/2/2016 - 476 zo dňa 09. 07. 2021 **p o t v r d z u j e .**

II. Žalobca **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalovaným 1/ a 3/ trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške trov konania.

III. Žalovaným 2/ a 4/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 19.335,80 Eur s príslušenstvom zamietol (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovaní v 1/ až 4/ rade majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (výrok II.). Súd prvej inštancie rozhodoval o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal žalovanej sumy v zmysle § 813 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) s poukazom na to, že za škodu spôsobenú G. Z., s ktorým mal žalobca uzavretú poisťnú zmluvu o poistení budov (zmluva zo dňa 12. 02. 2015) poskytol žalobca svojmu poistencovi poistné plnenie spolu vo výške 19.335,80 Eur tvrdiac, že za túto spôsobenú škodu zodpovedajú žalovaní 1/ až 4/ spoločne a nerozdielne s poukazom na ust. § 420 a § 438 ods. 1 OZ. Skutkovo žalobca žalobu odôvodňoval tým, že žalovaní dňa 07. 11. 2014 spôsobili požiar svojou neobstaranosťou a neopatrnosťou pri manipulovaní s otvoreným ohňom rekreačnej chaty č. XXXX, nachádzajúcej sa v lokalite „L.“ v katastrálnom území obce V., a tiež rekreačnej chaty bez popisného čísla, ktorá sa nachádzala v jej blízkosti. Vykonaným objasňovaním a na základe vyjadrenia k príčine vzniku požiaru bolo zistené, že týmto konaním žalovaných 1/ až 4/ bola naplnená skutková podstata priestupku a ich konaním majiteľovi rekreačnej chaty, ktorý bol poistený u žalobcu (G. Z.) vznikla škoda. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané úhrady realizované žalobcom v prospech poškodeného G. Z., ktorému z poisťnej udalosti bola vyplatená celkovo čiastka 19.335,80 Eur, pričom výška škody zo strany žalovaných spochybňovaná nebola. Základ uplatneného nároku súd posudzoval v zmysle všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu § 415 a § 420

ods. 1 OZ a zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi (§ 14 ods. 1 písm. b/). Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že zo strany všetkých štyroch žalovaných došlo k porušeniu jednak všeobecnej prevenčnej povinnosti, ale aj k porušeniu požiarneho predpisov. Všetci štyria žalovaní viac či menej manipulovali s otvoreným ohňom vo vnútri chatky p. V., keď jednak oheň bol založený v tam umiestnenom krbe, resp. krbových kachliach, ktoré neboli zabezpečené napr. dvierkami proti vypadávaniu horiacich predmetov pred krbové kachle, resp. proti vylietavaniu horiacich častí do vnútorného priestoru chatky, následne bol založený oheň aj v plechovom vedre, resp. sude priamo vo vnútri chatky; z hornej časti chatky potom bol premiestňovaný do dolnej časti a von pred chatku na ďalšie veci, ktoré sa tam nachádzali, a teda pri všetkých týchto činnostiach vzniklo nebezpečenstvo vzniku požiaru. Druhý atribút zodpovednosti za škodu, a to vznik samotnej škody a zistenia rozsahu boli v konaní splnené, bolo nepochybné, že na mieste, kde bola chatka p. V. postavená, sa nachádzala drevená búda s palivovým drevom a za ňou ďalšia chatka poškodeného G. Z.. Škoda vyčíslená v konaní pozostávala z nákladov potrebných na rekonštrukciu a opravu predmetnej chatky po vzniknutom požiaru. Výška škody bola doložená listinami, stranami sporu nespochybná a teda nesporná. Na základe poistného plnenia v zmysle § 813 Občianskeho zákonníka po tomto poistnom plnení prešiel nárok na náhradu škody v rozsahu 19.335,80 Eur z poškodenej osoby na žalobcu. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k názoru, že pri manipulácii s otvoreným ohňom, či už vo vnútri chatky pri zapaľovaní ohňa v krbových kachliach, následne pri zapaľovaní ohňa v plechovom vedre, ani pri premiestňovaní plechového vedra do dolnej časti chatky a pri jeho vyhadzovaní von pred chatku k vzniku požiaru nedošlo; žalovaní svojím konaním síce porušili uvedené právne predpisy, resp. povinnosti z nich vyplývajúce, keď vytvorili riziko vzniku požiaru pri manipulácii s otvoreným ohňom, avšak nevyvolali následok, ktorý založil nárok žalobcu na náhradu škody, ako je to uplatnené v tomto konaní. Zo znaleckého dokazovania v súvislosti s ostatnými uvedenými dôkazmi vyplynulo, že požiar vznikol až po odchode všetkých štyroch žalovaných z predmetnej chatky. Znalec určil s pravdepodobnosťou na 90 %, že sa to stalo na základe toho, že z krbu, kde žalovaní dostatočne neuhasnili tlejúce uhlíky, vyletela čiastočka dostatočne horúca na to, aby zapálila horľavé veci pred krbovými kachľami. V čase, keď žalovaní z chatky odchádzali, v tejto chatke nič nehorelo, požiar dovedy nevznikol. Týmto došlo k ďalšiemu porušeniu právnej povinnosti na strane žalovaných, a to nie manipuláciou s otvoreným ohňom, ale porušením ich všeobecnej prevenčnej povinnosti, resp. povinnosti vyplývajúcej z ust. § 14 ods. 1 písm. b) zákona č. 314/2001 Z. z., pretože nekonali tak, aby nedošlo k vzniku požiaru pri prevádzkovaní palivových spotrebičov, v tomto prípade krbových kachlí. Opomenutím povinnosti riadne zhasiť predtým založený oheň v krbových kachliach (predtým, než opustia chatku a prestanú mať ohnisko pod kontrolou) totiž vytvorili rizikovú situáciu pre vznik požiaru. Pre posúdenie ich zodpovednosti za vzniknutú škodu, vo všetkých štyroch atribútoch, ktoré zákon vyžaduje (porušenie právnej povinnosti, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nimi a zavinenie) má zásadný význam zistenie, ktorým konkrétnym konaním či opomenutím vyvolali následok, ktorý zakladá nárok na náhradu škody. Zo skutkových zistení totiž vyplynuli štyri možné situácie, pri ktorých k požiaru mohlo dôjsť, a to: a) manipulácia s otvoreným ohňom a zapálenie ohňa v krbových kachliach, b) manipulácia s otvoreným ohňom pri zapálení ohňa v plechovom vedre a manipulácia s vedrom vo vnútri chatky, c) vyhodenie vedra pred chatku na horľavé veci, ktoré tam boli vyhodené tiež žalovanými, a napokon d) ponechanie žeravých uhlíkov v krbových kachliach vo vnútri chatky. Napriek tomu, že v prvých troch opísaných situáciách došlo k porušeniu právnej povinnosti zo strany žalovaných, toto porušenie/konanie nebolo v priamej príčinnej súvislosti so vznikom požiaru, z ktorého je uplatňovaná predmetná škoda. Naopak pri štvrtej uvedenej situácii bolo v konaní preukázané, že práve toto porušenie právnej povinnosti (opomenutím prevenčnej povinnosti pri použití palivového spotrebiča) bolo v priamej príčinnej súvislosti s predmetným požiarom. V zmysle ustálenej judikatúry je nevyhnutné pri stanovení zodpovednosti za škodu v súdnom konaní zistiť, akým presným konaním škodcu malo dôjsť k porušeniu právnej povinnosti, ktorá viedla v priamej príčinnej súvislosti k vzniku škody. Bez takéhoto zistenia nie je možné spoľahlivo uzavrieť, či a do akej miery boli naplnené atribúty občiansko-právnej zodpovednosti za škodu. Ďalším dôležitým dôvodom pre zistenie tohto skutkového deja je možnosť posúdenia konania viacerých škodcov z hľadiska ich solidárnej či delenej zodpovednosti. V prípade štyroch opísaných skutkových situácií, pri ktorých mohol vzniknúť požiar, došlo u žalovaných k rozdielnej účasti a v rozdielnej intenzite na vytvorení rizikového stavu. Napríklad v prípade, že by k požiaru bolo viedlo založenie ohňa v plechovom vedre, príp. jeho vyhodenie von z chatky na horľavé veci, bolo by namieste skúmať, tak ako to namietal žalovaný v 1/ rade, oddelenú zodpovednosť za takúto škodu, s ohľadom na diametrálne odlišnú účasť pri takomto konaní u jednotlivých žalovaných. Naopak pri založení ohňa v krbe, pri ktorom ale nedošlo k založeniu požiaru, príp. pri opomenutí riadneho zhasenia ohňa v krbe, ktoré napokon viedlo k založeniu požiaru, bolo možné konštatovať solidárnu zodpovednosť v dôsledku približne rovnakej účasti všetkých

štyroch žalovaných. Presné zistenie skutku a konania či nekonania škodcu je napokon dôležité aj z hľadiska prípadného vyvinenia. Súd prihliadol na konkrétne skutkové okolnosti, za ktorých ku škode došlo, zavinenie sa nedá posudzovať všeobecne napr. vo vzťahu k formulácii, že žalovaní v priestoroch chatky či pred ňou konali nezodpovedne s otvoreným ohňom a niektorou zo svojich činností (ktorá nie je presne opísaná) pri takejto manipulácii vyvolali alebo umožnili vznik požiaru. V otázke vyvinenia je nevyhnutné vedieť, presne akým konaním, ktorý zo škodcov, ak ich je viac, na základe akého stavu mysle, s akými predpokladmi, vedomosťami, či s akým úmyslom konal či nekonal. K tvrdenej spoločnej či delenej zodpovednosti napokon súd uzavrel, že uvažovať o delenej zodpovednosti ako o výnimke zo všeobecného pravidla solidárnej zodpovednosti (§ 438 Občianskeho zákonníka) by bolo možné len v prípade preukázania vzniku požiaru na základe založenia ohňa v plechovom vedre alebo v príčinnej súvislosti s jeho vyhodnením pred chatku, a to s ohľadom na rozdielnu mieru a charakter konania či opomenutia povinností u jednotlivých žalovaných, aj to len za predpokladu jasnej skutkovej situácie, preukázanej vo vzťahu ku konaniu každého jednotlivého žalovaného. Súd ustálil, že k týmto okolnostiam vypovedali žalovaní tak rozdielne a vzájomne si odporujú v jednotlivých detailoch, že skutkovo vyjasniť a preukázať tento škodový dej by bolo veľmi obtiažne. Naopak v prípade preukázanej príčiny vzniku požiaru v tomto konaní (riadne neuhasenie uhlíkov v krbových kachliach) kde vypovedali všetci žalovaní skoro zhodne a len s malými odchýlkami, bolo možné konštatovať, že všetci žalovaní sa na tomto zúčastnili približne rovnakou mierou, tak na založení ohňa v krbových kachliach, ako aj následne na jeho hasení. Súd najmä nemal pochybnosti o tom, že všetci z nich či už slovnou alebo priamo skutkom prispeli k tomu, že takto založený oheň v krbových kachliach bol uhasený štrkom a vodou. Na základe toho je v tomto prípade nutné aplikovať všeobecné pravidlo o spoločnej zodpovednosti žalovaných ako škodcov, chýba pádny dôvod pre oddelenie právnej zodpovednosti ktoréhokoľvek z nich. V konaní teda bolo preukázané, že porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaných tým, že opomenuli riadne uhasiť tlejúce uhlíky v krbových kachliach, vyvolali následok v podobe požiaru predmetnej chatky p. V., ktorý sa následne preniesol na budú s palivovým drevom a na chatu p. Z.. Tri základné atribúty občiansko-právnej zodpovednosti súd považoval u žalovaných za dané; namiesto bolo skúmať prípadné vyvinenie v zmysle § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorým argumentoval žalovaný v 1/ rade, keď v jednom zo svojich písomných vyjadrení k veci uviedol, že podľa jeho právneho názoru síce nie je v konaní splnená ani podmienka nepochybného preukázania skutku, ktorý je príčinou vzniku škody, a teda nie je daný nárok na náhradu škody, napriek tomu, ak by súd dospel k záveru, že takýto skutok je preukázaný, potom žiada o prehodnotenie okolností daného prípadu, ktoré svedčia pre exkulpáciu žalovaného v 1/ rade s ohľadom na jeho rozumové schopnosti a možnosť vedieť alebo predpokladať následok, ktorý bol následne vyvolaný jeho konaním či nekonaním. Čo sa týka otázky zavinenia súd prvej inštancie pri aplikácii ust. § 420 ods. 3 OZ dospel k záveru, že žalovaní 1/ až 4/ (hoci nedostatok zavinenia namietal len žalovaný 1/) sa vyvinili v zmysle § 420 ods. 3 OZ, pričom súd prvej inštancie poukázal na aktuálny vek žalovaných v čase vzniku škody a hoci priamy dôkaz na zistenie ich mentálneho nastavenia a vedomostnej úrovne v rozhodnom čase je už nereálny s ohľadom na odstup času, postačovali skutkové okolnosti zistené z ostatného dokazovania vrátane výpovedí žalovaných pred súdom, prípadne ich výpovedí pred priestupkovým orgánom bezprostredne po vzniku požiaru v roku 2014. Keďže zo skutkových okolností vzniku požiaru považoval súd za preukázané, že tento vznikol tým, že žalovaní dostatočne neuhasili uhlíky v krbových kachliach, kde predtým založili oheň, a že z týchto krbových kachlí po ich odchode vyletela žeravá čiastočka, ktorá zapálila horľavé veci pred krbovými kachľami, potom sa úvahy súdu vo vzťahu k zavineniu žalovaných vzťahovali práve k tomuto konkrétnemu porušeniu právnych povinností na ich strane. Ich zavinenie naopak nemôže byť skúmané k tým skutkovým okolnostiam, ktoré k požiaru nakoniec nevedli (t. j. nie k manipulácii s otvoreným ohňom vo vnútri chatky pri zapaľovaní ohňa v krbových kachliach, nie k manipulácii s otvoreným ohňom pri zapaľovaní ohňa v plechovom vedre, ani k vyhodneniu plechového vedra na horľavé veci pred chatkou). Z dokazovania a zistených skutkových okolností vyplynulo, že pred odchodom z chatky p. V. chlapi hasili oheň založený v krbových kachliach, ktorý nemohol byť ani predtým veľkého rozsahu, poukazuje na to najmä stav krbu po uhasení požiaru, ako ho zistil a opísal svedok B.. Na ostatky ohňa žalovaní jednak naliali vodu, ktorú mali vo fľaši a následne aj nahádzali na uhlíky štrk. Podľa toho, ako stav krbu opísali pred súdom, uhlíky boli po takomto hasení v takom stave, že v žalovaných nezbudili obavu či podozrenie, že sú ešte žeravé, môže z nich vyletieť čiastočka a zapáliť horľavý predmet pred krbom, a teda že takéto uhlíky ešte spôsobia požiar. Naopak ich následné konanie pri hasení vonku tlejúcich vecí a obavy (v ten večer aj nasledovné ráno) zo vzniku požiaru svedčia o presvedčení o tom, že predmetný požiar vznikol z tlejúcich vecí pred chatkou. Otázkou pre súd bolo, či vtedy maloletí žalovaní mohli a mali mať s ohľadom na svoj vek a skúsenosti a na opísané okolnosti vedomosť o tom, že aj z uhaseného ohňa v krbových kachliach môže ešte vyletieť nejaká horiacia čiastočka a zapáliť

veci, ktoré sa vo vnútri chatky nachádzajú. Súd dospel k záveru, že takúto vedomosť mať nemohli. Ešte v čase, keď vypovedali pred priestupkovým orgánom a následne pred súdom, bolo zrejmé, akým spôsobom uvažujú o spojitosti určitej manipulácie s ohňom a možným požiarom, dostatočne opísali svoje mentálne nastavenie v čase požiaru. Bolo zrejmé tiež to, že nebezpečenstvo v tomto smere vnímali len vo vzťahu k tým svojim úkonom, ktoré nakoniec k požiaru neviedli. Nebezpečenstvo, plynúce z nedostatočne uhaseného ohňa v krbe nevnímali vôbec, čo je napokon s ohľadom na ich vtedajší vek pochopiteľné, keďže by to bolo možné očakávať len od vyspelejšej či plnoletej osoby. U dospelého človeka (laika) by síce taktiež celkom zrejme vznikli pochybnosti o tom, či z takto uhaseného ohňa ešte môže nejaká horiaca čiastočka vyletieť a spôsobiť požiar, avšak mal by s ohľadom na svoje skúsenosti a vedomosti pripustiť aspoň teoreticky aj takú možnosť a vykonať primerané opatrenia. Takýto predpoklad a správanie naopak nemožno vyžadovať od 12 ročných chlapcov. Ak by súd uvažoval o ich vedomosti o možnom požiaru pri zapaľovaní ohňa v krbe, pri zapaľovaní ohňa v plechovom vedre, pri vyhodení vedra pred chatku (kde chlapci vnímali tlejúce veci a oprávnené sa obávali toho, či z nich ešte nevznikne požiar, preto ich čiastočne hasili a čiastočne sa spoľahli na začínajúci dážď), potom by celkom zrejme nebolo možné uzavrieť, že si možného požiaru neboli vedomí, príp. že by nemali byť ostražití. Všetci štyria žalovaní na druhý deň, keď sa o požiare dozvedeli a aj v nasledujúcom období, keď dvaja z nich vypovedali pred priestupkovým orgánom a následne pred súdom, boli presvedčení o tom, že požiar vznikol práve z vecí tlejúcich pred chatkou, kde bolo predtým vyhodené plechové vedro a kde zaznamenali, že v dôsledku toho sa čiastočne chytili a začali tlieť tam vyhodené veci. D. presvedčenie vychádzalo najmä zo skutočnosti, ktorú sami vnímali a sami k nej prispeli. Z týchto dôvodov súd konštatoval vyvinenie žalovaných vo vzťahu k predmetnej škode. Z. tomu, že v konaní boli preukázané protiprávne konanie žalovaných, vznik škody aj príčinná súvislosť medzi nimi, zároveň bolo preukázané, že na strane žalovaných nie je splnená podmienka ich zavinenia ani na úrovni nevedomej nedbanlivosti. Preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vec právne posúdil podľa § 415 OZ, § 420 ods. 1 a 3 OZ, § 14 ods. 1 písm. b) zák. č. 314/2001 Z. z.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 455 ods. 1 a § 426 ods. 1 CSP (správne malo byť uvedené § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP) s odôvodnením, že úspešnými v konaní boli žalovaní, preto majú nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“). Poukázal, že súd prvej inštancie skonštatoval, že v konaní bolo preukázané protiprávne konanie žalovaných, vznik škody a aj príčinná súvislosť medzi nimi, pričom súd dospel k záveru, že nie je splnená podmienka ani na úrovni nevedomej nedbanlivosti, s odkazom na ustanovenie §420 ods. 3 OZ. S týmto záverom sa žalobca nemôže stotožniť, z rozhodnutia nie je zrejmé, ako súd vôbec k takémuto záveru dospel, resp. takýto záver z predmetného rozhodnutia nie je preskúmateľný. Pokiaľ súd konštatuje, že žalovaní nechali v krbe, resp. vo vnútorných priestoroch chaty rozžeravené uhlíky, mali byť podľa názoru žalobcu dostatočne ostražití a tieto uhlíky uhasiť. Nie je so stopercentnou istotou potvrdené ohnisko požiaru, s najväčšou pravdepodobnosťou to bolo podlá znalca vo vnútri chatky, nie nevyhnutne v krbe. Uvedené však nemôže byť na ľarchu poškodeného. Súd tiež konštatoval, že nebol preukázaný úmysel, ktorý podľa žalobcu nie je možné ani preukázať, pokiaľ sa sám páchatel k úmyslu neprizná. Ako úmyselné však možno označiť neoprávnené vniknutie do chatky a zakladanie a manipuláciu s ohňom, pričom je nepochybné, že všetci štyria žalovaní s ohňom manipulovali. Je pritom bezpredmetné, ktorý zo žalovaných na ktorom mieste oheň založil. Faktom je, že všetci štyria žalovaní z daného miesta odišli, pričom jednoznačne porušili ustanovenia, ktoré sú prezentované aj v napadnutom rozsudku, čo v zásade potvrdil aj súd. K bodu 26. odôvodnenia napadnutého rozsudku žalobca v odvolaní namietal, že tvrdenie súdu je veľmi všeobecné a nedostatočne odôvodnené, pretože pokiaľ súd dospel k záveru o nevypelosti žalovaných s ohľadom na ich výpovede, mal konkrétne uviesť, ktorá časť výpovede žalovaných podľa jeho názoru preukazuje, že žalovaní neboli dostatočne vyspelí chápať tomu, že môžu založiť požiar, pričom uvedené v napadnutom rozsudku absentuje, čo robí napadnutý rozsudok nepreskúmateľným. Podľa názoru žalobcu z výpovedí žalovaných takýto záver vyvodit' nemožno. Žalobcovi nie je zrejmé, akými schopnosťami disponuje súd, keď dokáže posúdiť, akými vedomosťami žalovaní 1./ až 4./ disponovali, žiadne dôkazy v tomto smere neboli produkované, ani žalovaní takéto argumenty nemali a svoju vyspelosť nespochybňovali. Odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti vyvinenia žalovaných je nedostatočné a založené iba na domnienkach súdu o vedomostiach žalovaných, pričom toto tvrdenie súdu nie je podporené žiadnym reálnym dôkazom, samotní žalovaní námietkami o vyvinení, exkulpácii, či nezavinení vôbec neargumentovali. Samotné zapálenie ohňa ani manipulácia s ohňom neboli náhodou, pokiaľ niekto dokáže zapáliť oheň a manipulovať s ním, musí si byť vedomý aj následkov, ktoré môže

spôsobiť. Od osôb vo veku 12 - 13 rokov takéto správanie možno očakávať a samotné odôvodnenie súdu v bode 26. napadnutého rozsudku je iba domnienkami súdu bez riadneho kritického skúmania sporu. Žalovaný 2/ dňa 08. 11. 2014 na OO PZ v Podbrezovej vypovedal: „Odišli z tadiaľ napriek tomu, že všetko zahasené nebolo, handry stále tleli a aj v piecke bolo uhlie.“ Nie je zrejme ako súd dospel k záveru, že žalovaní si nemohli byť vedomí toho, že môže dôjsť ku vzniku požiaru. Túto skutočnosť potvrdil aj žalovaný 1/ (L. K.) pri svojej výpovedi na OO PZ v Podbrezovej dňa 19. 11. 2014. Žalobca je názoru, že nemožno pripustiť výklad právnej normy (§ 420 ods. 3 OZ), ako to urobil súd prvej inštancie. Podľa žalobcu došlo k zvýhodneniu žalovaných, ktorí boli v čase spáchania skutku dostatočne rozumovo vyspelí, aby si uvedomovali následky svojho konania. Taktiež pokiaľ mali prístup k ohňu a dokázali neoprávnene vniknúť do chatky a manipulovať s ohňom, založiť ho, prikladať do ohňa a následne sa ho aj snažiť uhasiť, museli im byť zrejme aj následky, ktoré je možné neuhášením ohňa spôsobiť. Podľa žalobcu nemožno tvrdiť, že od maloletých vo veku 12 - 13 rokov nemožno očakávať takú vyspelosť, aby si boli vedomí toho, že oheň je potrebné uhasiť, pretože z neho môže vzniknúť požiar. V ďalšom poukázal na uznesenie odvolacieho súdu, Krajského súdu v Banskej Bystrici v predmetnej veci č. k. 14Co/122/2019-352 zo dňa 19. 11. 2019, ktorý bol toho názoru, že je preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti zo strany žalovaných 1/ až 4/, je bez zásadného významu na právne posúdenie, či požiar vznikol z neuhášených uhlíkov v krbe alebo miesta pred chatkou, ako aj že škodcovia zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne a jedná sa o solidárnu zodpovednosť, keď vzhľadom na doteraz zistený skutkový stav podľa názoru odvolacieho súdu prípadná delená zodpovednosť žalovaných daná nie je, pretože nevyplýva zo zisteného skutkového stavu. Ďalej uviedol, že pokiaľ súd prvej inštancie pristúpil k vyvineniu žalovaných 1/ až 4/ v zmysle § 420 ods. 3 OZ, a to bez toho, aby žalovaní v konaní výslovne neargumentovali dôvodmi vyvinenia, súd porušil zásadu rovnosti zbraní strán sporu. Konanie žalovaných nasvedčuje nepochybne tomu, že bolo v ich schopnostiach rozpoznať prípadné nebezpečenstvo vzniku požiaru, čo nakoniec nepochybne vyplýva aj z vyjadrenia žalovaného 4/ k podanému odvolaniu. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie predmetný spor nesprávne právne posúdil, keď nesprávne aplikoval ustanovenie § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, keď vyvinil žalovaných, hoci títo vôbec neargumentovali námietkami vyvinenia, zároveň okolnosti vyvinenia nebolo možné vyvodiť ani len zo skutkového stavu, či výpovede žalovaných a odôvodnenie súdu sa zakladá iba na domnienkach bez žiadnych dôkazov a opore vo vykonanom dokazovaní. Týmto nesprávnym postupom zasiahol do práva na spravodlivý proces a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo, čím súd porušil zásadu rovnosti zbraní v neprospech žalobcu, porušil aj zásadu právnej istoty, keď z rozhodnutia odvolacieho súdu bolo možné predpokladať, že vyvinenie v danom prípade nie je dôvodné, čo súd prvej inštancie nerešpektoval. Súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď nesprávne posúdil otázku vyvinenia, pričom túto zdôvodnil tým, že v konaní z výpovedí žalovaných vyplýva, že títo neboli dostatočne vyspelí, aby si uvedomili, že ich konaním môže vzniknúť požiar, súd však nekonkretizoval, ktoré časti výpovedí mali viesť súd k takémuto odôvodneniu súdu, preto odôvodnenie je nedostatočné a nepreskúmateľné. Tvrdenie súdu, že žalovaní nemohli mať vedomosť, že môžu spôsobiť požiar, je iba domnienkou súdu, ktorá nemá oporu v skutkovom stave, ani vykonanom dokazovaní. Namietal teda nedostatočné a nepreskúmateľné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Žalobcovi nie je zrejme, akému právnemu záujmu poskytuje súd prvej inštancie ochranu, keď na jednej strane konštatuje, že došlo k protiprávnemu konaniu, vzniku škody a preukázaniu príčinnej súvislosti, no podľa súdu nie je dané zavinenie ani len vo forme nevedomej nedbanlivosti. V konaní bolo preukázané, že žalovaní neoprávnene vnikli do chatky, kde na viacerých miestach založili oheň, s týmto ohňom narábali, manipulovali. Nikto zo žalovaných netvrdil, že by za vznik škody nebol zodpovedný. Žalovaný 1/ síce tvrdil, že on oheň nezakladal, uvedené ho však nezbaňuje zodpovednosti za škodu, keď rovnako s ohňom manipuloval a neprijal spolu s ostatnými dostatočné opatrenia, aby škode zabránili. Solidárna zodpovednosť bola konštatovaná tak odvolacím ako aj prvostupňovým súdom. Napriek tomu súd prvej inštancie uviedol, že žalovaní 1/ až 4/ si nemohli byť vedomí toho, že tam požiar môže vzniknúť, hoci sami žalovaní vypovedali, že tam po ich odchode uhlíky zostali a na druhý deň šli dané miesto aj skontrolovať. Sami žalovaní sa oheň snažili uhasiť, teda si museli byť vedomí, že pokiaľ ho nedostatočne uhasia, môže dôjsť ku vzniku požiaru, pričom si boli vedomí, že na danom mieste zostali po ich odchode minimálne uhlíky. Súd prvej inštancie svojvoľným právnym posúdením ustanovenia § 420 ods. 3 OZ, nesprávnym vyhodnotením dôkazov a nerešpektovaním právneho posúdenia odvolacieho súdu zvýhodnil žalovaných a znevýhodnil žalobcu, pričom rozsudok riadnym spôsobom nezdôvodnil. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaným 1/ až 4/ uloží povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 19.335,80 Eur a žalobca má voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol k argumentácii žalobcu v odvolaní, že okresný súd sa bezvýhradne nepodriadil právnomu názoru súdu vyššej inštancie, že odvolací súd vrátil danú vec okresnému súdu na nové konanie a nové rozhodnutie, v prípade keby bolo jednoznačné právne posúdenie veci, mal možnosť odvolací súd dané rozhodnutie zmeniť a žalobe v plnom rozsahu vyhovieť. K argumentácii týkajúcej sa exkulpácie žalovaných, súd pre spravodlivé rozhodnutie v danej veci vo svojom novom konaní a rozhodnutí správne sa zaoberal aj otázkou exkulpácie žalovaného v 1/ rade, a v tej súvislosti aj žalovaných 2/,3,4/. V čase vzniku škody sa jedná o 12 ročné deti (nie o už mladých mužov ako žalovaných nazýva v odvolaní žalobca). Pokiaľ ide o maloletého, treba vychádzať z toho, že do nadobudnutia plnoletosti má človek len obmedzenú spôsobilosť na právne či protiprávne úkony. Maloletý zodpovedá aj za škodu ním spôsobenú, ak sa preukáže že má vôľovú (určovaciu) schopnosť vyvinutú do tej miery, aby bol schopný sa správne rozhodnúť. Či takúto schopnosť maloletý má v konkrétnom prípade, posúdi súd spravidla na základe znaleckého posudku psychológa, ktorý žalovaný v priebehu konania na okresnom súde navrhol, avšak súd pre časový odstup od vzniku škody ho nevykonal. Ku škode došlo v roku 2014, žalobca podal žalobu až v roku 2016, t. j. po dvoch rokoch, prvé pojednávanie bolo vytýčené až v roku 2017, t. j. po troch rokoch, nakoľko žalobca v roku 2016 zmenil petiu. Znalec z odboru psychológie by zodpovedal na otázky, či žalovaný 1/ a ostatné deti chápali protipožiarne predpisy a chápali aká má byť všeobecná prevenčná povinnosť a čo konkrétne obsahuje, či mohli vzhľadom na vek a skúsenosti posúdiť, či v krbe, ktorý uhasili vodou a štrkom, ešte môže vyletieť uhlík a spôsobiť požiar. Poukázal na výpoveď žalovaného 4/, z ktorej vyplýva že „Dole v krbe sme to všetci poriadne zahasili takže dnu nehorelo...“ ..“Uhasili sme ho aj zbytkom vody, nahádzali dnu štrk ..“..L. s J. (K. a F.) keď prišli, som povedal, že je všetko zahasené , ale vonku sú uhlíky.“ Žalovaný 1/ na OO PZ v Podbrezovej dňa 08. 11. XXXX pri vysvetľovaní priestupku pri výsluchu uviedol, že z chaty odchádzali s vedomím, že nehrozí žiadne nebezpečenstvo podpálenia chaty. K. handry, ktoré boli hasili mokrou zeminou. A. sa znalecké posúdenie na maloletého pre časový odstup nevykonalo, táto okolnosť nemôže navodiť rozhodujúci záver, že maloletí sú zodpovední. Z. sa bez všetkého vyvodíť záver, že po rozumovej a vôľovej stránke boli maloletí spôsobilí vedieť vyhodnotiť situáciu správne, napriek tomu, že ju vyhodnotili svojim zavinením zle., a teda sú zodpovední za škodu, jednalo by sa len o špekulácie, dohady. K. osobitný prípad zodpovednosti za škodu, kedy sa jedná o maloleté deti, je potrebné aj osobitne prehodnotiť a zaoberať sa ich vyvinením, a to vzhľadom na ich rozumovú, vôľovú vyspelosť pre daný konkrétny prípad. F. nezavinili, že žaloba bola podaná po časovom odstupe, že hľadisko ich chápania predpisov, skúseností, uvažovania a rozhodovania nebolo zistené znalcom, aby sa potvrdilo, že chápanie maloletého bolo na takej úrovni, že za škodu zodpovedá. V. žalovaného 1/ ako aj žalovaných X/, 3/, 4/ nasvedčujú tomu, že ich posúdenie, že oheň by vzniknúť nemal, bolo adekvátne ich vôľovej a rozumovej schopnosti vzhľadom na ich vek. Boli presvedčení že k požiaru nedôjde. Bez dôkazu, že maloletý vzhľadom na svoj vek to vedel posúdiť, napriek tomu sa správal nedbanlivo a tým ku škode došlo, a takéto uvažovanie bez dôkazu spôsobí jeho zodpovednosť za škodu, je nespravodlivé, založené len na domnienkach. Súd bez takéhoto posudku nemôže maloletého bez všetkého zaviazat' na náhradu škody. Maloletý by tak bol v nevýhode, staval by ho do slabšej nevýhodnej pozície a vtedy by bol opodstatnený argument o nerovnosti zbraní. Založenie ohňa v krbe či vedre nespôsobilo požiar. Požiar nevznikol ani tým, že maloletý vošiel do nezabezpečenej, voľnej, otvorenej chatky a spolu s ostatnými založil v krbe oheň. Požiar pri manipulácii nevznikol. Vznikol až potom, ako žalované deti opustili danú chatku. Poukázal na to, že chatka bola voľne prístupná, jednalo sa o chatku v záhradkárskej osade v blízkosti obydľí, mohli tam prespávať aj bezdomovci. Po odchode detí tam mohli vojsť aj iné osoby. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno, jednak o presne určenej príčine škody, príčine požiaru, ohľadom zodpovednosti maloletých vzhľadom na ich vek, keď zodpovednosť maloletých vzhľadom na ich vek nie je jednoznačne dokázaná. Príčina vzniku škody bola znaleckým posudkom určená len na 90 % ako priestor pri krbe, avšak zo svedeckej výpovede požiarnika Bartoša vyplýva, že to bolo vedro, alebo sud, z ktorého pravdepodobne mohol vzniknúť požiar. Škodca sa ani nemôže exkulpovať, keď nie je dokázané, akej protiprávnosti sa dopustil, a čo bolo príčinou vzniku škody. V tomto prípade je ale exkulpácia všeobecná, nakoľko sa jedná o maloleté deti. Odôvodnenie rozsudku žalovaný 1/ vníma pozitívne.

4. Žalovaný 3/ k odvolaniu žalobcu v písomnom vyjadrení uviedol, že súd prvej inštancie správne rozhodol, keď dospel k záveru konštatovanému v bode 26. napadnutého rozsudku, že maloletí žalovaní nemohli a nemali s ohľadom na ich vek a skúsenosti vedomosť o tom, že aj z uhaseného ohňa v krbových kachliach „môže ešte vyletieť nejaká horiaca čiastočka“ a zapáliť veci, ktoré sa vo vnútri chatky nachádzajú. V spojení so súdom prvej inštancie uvedeným, že žalovaní nebezpečenstvo v

tomto smere vnímali len vo vzťahu k tým svojim úkonom, ktoré nakoniec k požiaru nevedli, preto súd správne konštatoval vyvinenie žalovaných vo vzťahu k predmetnej škode. Správnosť záverov o vyvinení minimálne vo vzťahu k žalovanému 3/ potvrdzuje aj anamnestický súhrn týkajúci sa žalovaného zo dňa 08. 06. 2014 od MUDr. V. J., psychiater pre deti a dorast, podľa ktorého boli u žalovaného 3/ diagnostikované poruchy správania a emotivity so zvyčajným začiatkom v detstve a počas dospievania, porucha aktivity a pozornosti, syndróm ADD/ADHD. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu je rozhodujúci stav, kedy došlo ku škode, t. j. ku dňu 07. 11. 2014. Poukázal na súdom správne vyčíslený vek žalovaných ku dňu 07. 11. 2014. Dokazovanie, ktoré by dokazovalo opak, teda skutočnosť, že maloleté osoby boli zodpovednými za škodu, ktorej sa žalobca v konaní, spore, domáha, nebol produkovaný, navyše súd prvej inštancie uviedol, že na zistenie mentálneho nastavenia a vedomostnej úrovne žalovaných v rozhodnom čase postačili skutkové okolnosti, zistené z ostatného dokazovania, vrátane výpovedí žalovaných pred súdom, prípadne ich výpovedí pred priestupkovým orgánom bezprostredne po vzniku požiaru v roku 2014. Žalobca ako dominus litis, nepostupoval správne od podania žaloby, následne v odvolaní ilustruje subjektívnu predstavu o výsledku konania, a napriek relatívnej rozsiahlosti odvolaniu žalobcu, v tomto absentuje zameranie sa na podstatu právnej stránky sporu. Súd ani protistrana nemôžu suplovať postup žalobcu pri uplatňovaní jeho nároku, ktorý v žalobcom prezentovanej podobe od začiatku nebol uplatnený správne. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu vecnej správnosti potvrdil. K odvolaniu pripojil fotokópiu lekárskej správy MUDr. V. J. vo vzťahu k žalovanému 3/ zo dňa 06. 06. 2014.

5. Žalovaní 2/ a 4/ sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrili.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného 1/ uviedol v podstate zhodné tvrdenia ako v podanom odvolaní. Nevykonanie znaleckého dokazovania nemôže byť na ťarchu žalobcu. Žalovaný 1/ vykonanie znaleckého dokazovania navrhol až po odvolacom konaní vo vyjadrení v roku 2020. Vo vzťahu k tvrdeniu že nebola preukázaná presná príčina škody, zodpovednosť maloletého a ani zodpovednosť maloletých s ohľadom na ich vek, poukázal na to, že v konaní bolo preukázané protiprávne konanie žalovaných, vznik škody a aj príčinná súvislosť medzi nimi, námietky žalovaného v tomto smere považuje za nedôvodné a účelové, všetci štyria žalovaní boli na mieste škody a s ohňom manipulovali, porušili konkrétne ustanovenia právnych predpisov, žiadna iná príčina vzniku požiaru nebola nikdy tvrdená ani preukázaná. Konanie žalovaných si podľa názoru žalobcu nezaslúži takú ochranu, aká im bola poskytnutá súdom. Súd opätovne zvýhodnil žalovanú stranu. Nedodrжал princíp rovnosti zbraní. Žalovaných vyvinil, pričom ani so samotnou otázkou vyvinenia sa dôsledne súd nevysporiadal. Zotrváva na podanom odvolaní a argumentácii uvedenej v odvolaní.

7. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno jednak o presne určenej príčine škody, príčine požiaru, presne určenej protiprávnosti, ktorej sa mali žalované deti dopustiť, ktorá konkrétna protiprávnosť konania bola v príčinnej súvislosti so vznikom škody, neuniesol dôkazné bremeno ohľadom zodpovednosti maloletých vzhľadom na ich vek.

8. Keďže odvolací súd pri štúdiu spisu zistil, že žalovaný 1/ prostredníctvom právnej zástupkyne na ostatnom pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 09. 07. 2021, na ktorom pojednávaní súd vo veci aj rozhodol, sa domáhal aplikácie ust. § 422 Občianskeho zákonníka a potrebu skúmania otázky, či vôbec s ohľadom na vek žalovaných boli títo právne zodpovední za vznik škody, odvolací súd výzvou zo dňa 10. 05. 2022 vyzval strany sporu pri aplikácii ust. § 382 Civilného sporového poriadku na vyjadrenie sa k novej aplikácii ust. § 422 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého maloletý, alebo ten, kto je postihnutý duševnou poruchou zodpovedá za škodu ním spôsobenú, ak je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky; spoločne a nerozdielne s ním zodpovedá, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Ak ten, kto spôsobí škodu pre maloletosť alebo pre duševnú poruchu nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá za škodu ten, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad, ktoré ustanovenie pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

9. Na výzvu odvolacieho súdu žalobca vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 17. 05. 2022 uviedol, že použitie ust. § 422 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v danom súdom spore považuje za absolútne vylúčené, uvedené ustanovenie nemožno podľa žalobcu v spore aplikovať. Poukázal, že sa jedná o sporové konanie, v danom súdom spore nikdy žiadny zo žalovaných netvrdil, že by súd mal predmetný spor posudzovať podľa ust. § 422 ods. 1 OZ. Žalovaný 1/ až po tom, ako sa vec

vrátila z odvolacieho súdu s odstupom cca. 4 rokov od začiatku konania navrhol, aby súd ustanovil znalca za účelom posúdenia jeho psychického stavu. Takýto návrh navyše nemožno aplikovať na iných žalovaných, ktorí svoju zodpovednosť počas trvania sporu nespochybňovali. Uvedený návrh na doplnenie dokazovania bol jednak v rozpore so zásadou koncentrácie konania, avšak súd prvej inštancie sa s uvedeným návrhom vysporiadal tak, že tento zamietol z dôvodu veľkého časového odstupu od vzniku škody a vzhľadom na skutočnosť, že všetci žalovaní sú v súčasnosti už dospelí a ich psychický či vedomostný vývoj a súčasný stav intelektu je na diametrálne odlišnej úrovni oproti tomu v čase vzniku škody. Je toho názoru, že na základe doposiaľ vykonaného dokazovania, resp. s ohľadom na obsah spisového materiálu sudcovia nedisponujú schopnosťami, znalosťami, či dôkazmi, na základe ktorých by dokázali posúdiť, aký bol stav mysle žalovaných v čase škodovej udalosti a aplikovať ust. § 422 ods. 1 OZ. Pokiaľ by odvolací súd pristúpil k zbaveniu zodpovednosti žalovaných v zmysle ust. § 422 ods. 1 OZ, a to bez toho, aby žalovaní v konaní výslovne neargumentovali dôvodmi zbavenia zodpovednosti, odvolací súd by zaťažil konanie pred súdom vadou, a to porušením zásady rovnosti zbraní strán sporu. Keďže ide o argumentáciu, ktorú použil odvolací súd v predchádzajúcom uznesení, išlo by navyše aj o porušenie zásady právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, keďže takéto rozhodnutie by bolo v rozpore s predchádzajúcim rozhodnutím odvolacieho súdu. Poukázal na bod 12 uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/122/2019 zo dňa 19. 11. 2019. V nadväznosti na to je pre žalobcu nepochopiteľné, že súd v súčasnosti zvažuje aplikáciu ust. § 422 ods. 1 OZ. Nedošlo k žiadnej zmene skutkového stavu a nie je vôbec zrejmé, ako súd mohol dospieť k zvažovaniu aplikácie uvedeného ustanovenia, keď v predchádzajúcom rozhodnutí bol presvedčený o vedomostiach a schopnostiach žalovaných ako o osobách, ktoré vedia manipulovať s ohňom a sú si vedomí následkov, ktoré môžu spôsobiť. V ostatnom uvádzal skutočnosti zhodné ako v podanom odvolaní a vyjadrení k vyjadreniu žalovaného 1/. Žiadal, aby odvolací súd vo veci rozhodol v zmysle obsahu podaného odvolania žalobcom.

10. Žalovaný 1/ na výzvu odvolacieho súdu uviedol, že nemá žiadne námietky k možnému použitiu § 422 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vyslovuje s možným použitím tohto zákonného ustanovenia súhlas.

11. Žalovaný 3/ k výzve odvolacieho súdu k novej aplikácii ust. § 422 ods. 1 OZ poukázal na uznesenie NS SR z 18. 01. 2012 sp. zn. 6Cdo/214/2011, podľa ktorého „Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie, len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, bez ohľadu na prípadne zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktoré ale žalobca za žalovaného neoznačil.“ Poukázal na písomné vyjadrenie žalovaného 3 zo dňa 25. 02. 2022, v ktorom uviedol, že žalobca ako dominus litis riadne zastúpený nepostupoval správne pri podaní žaloby, čím zaviniel premlčanie nároku podľa § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, resp. žalovaný namieta premlčanie nároku žalobcu, keďže pre posúdenie zodpovednosti za škodu je rozhodujúci stav, kedy ku škode došlo, t. j. ku dňu 07. 11. 2014. Žalovaní 1/ - 4/, ako boli označení žalobcom v žalobe, nie sú pasívne vecne legitímovaní a nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaných už v tomto štádiu nie je konvalidovateľným.

12. Žalovaní 2/ a 4/ sa na výzvu odvolacieho súdu písomne k novej aplikácii ust. § 422 ods. 1 OZ nevyjadrili.

13. V dôsledku odvolania podaného žalobcom krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP, pri aplikácii ust. § 382 CSP bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

14. Podľa § 382 CSP, ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Odvolací súd uvádza, že je viazaný rozsahom odvolania žalobcu v zmysle § 379 CSP ako aj odvolacími dôvodmi žalobcu uvedenými v odvolaní v zmysle § 380 ods. 1 CSP. Odvolací súd pred preskúmaním rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo, vyzval strany sporu postupom v zmysle § 382 CSP, aby sa vyjadrili k nožnej aplikácii ust. § 422 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého maloletý alebo ten, kto je kto je postihnutý duševnou poruchou, zodpovedá za škodu ním spôsobenú, ak je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky; spoločne a nerozdielne s ním zodpovedá, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Ak ten, kto spôsobí škodu, pre maloletosť alebo pre duševnú poruchu, nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky; zodpovedá za škodu ten, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Následne odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolacie námietky žalobcu v podanom odvolaní nie sú spôsobilé vyvodíť zmenu rozsudku súdu prvej inštancie, keď rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Súd prvej inštancie zistený skutkový stav skonštatoval v odôvodnení rozhodnutia, pričom dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP a odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. S prihliadnutím na rozsah odvolania žalobcu a odvolacie dôvody uvedené v jeho odvolaní odvolací súd konštatuje, že na základe preskúmania veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie s prihliadnutím na zistený skutkový stav pri právnom posúdení v zmysle § 422 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) je vecne správny. Po preskúmaní veci odvolací súd nezistil žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok.

17. Pokiaľ žalobca v podanom odvolaní poukázal na to, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval, že v konaní bolo preukázané protiprávne konanie žalovaných, vznik škody a aj príčinná súvislosť medzi nimi, avšak súd dospel k záveru, že nie je splnená podmienka ani na úrovni nevedomej nedbanlivosti s odkazom na ust. § 420 ods. 3 OZ, s ktorým záverom sa žalobca nestotožňuje, namieta, že z rozhodnutia nie je zrejmé, ako súd vôbec k takémuto záveru dospel, resp. takýto záver z predmetného rozhodnutia nie je preskúmateľný, odvolací súd uvádza, že táto odvolacia námietka žalobcu by bola v zásade správna, avšak len v prípade, ak by sa na vec vzťahovalo právne posúdenie v zmysle § 420 ods. 3 OZ. Pokiaľ žalobca namieta výklad právnej normy (§ 420 ods. 3 OZ), ako to urobil súd prvej inštancie, s námietkou, že došlo k zvýhodneniu žalovaných, ktorí boli v čase spáchania skutku dostatočne rozumovo vyspelí, aby si uvedomovali následky svojho konania; pokiaľ mali prístup k ohňu a dokázali neoprávnené vniknúť do chatky a manipulovať s ohňom, založiť, prikladať do ohňa a následne sa ho aj snažili uhasiť, museli byť žalovaným zrejmé aj následky, ktoré je možné neuhášením ohňa spôsobiť, odvolací súd uvádza, že táto argumentácia žalobcu by bola správna v prípade aplikácie ust. § 420 ods. 3 OZ. Pokiaľ žalobca namieta, že súd prvej inštancie predmetný spor nesprávne právne posúdil, keď nesprávne aplikoval ust. § 420 ods. 3 OZ, keď vyvinil žalovaných, hoci títo neargumentovali námietkami vyvinenia a zároveň okolnosti vyvinenia nebolo možné vyvodíť ani zo skutkového stavu či výpovede žalovaných, odvolací súd uvádza, že táto odvolacia námietka žalobcu je čiastočne dôvodná čo do námietky nesprávnosti aplikovania § 420 ods. 3 OZ, keď s prihliadnutím na maloletosť žalovaných v čase vzniku škody, ktorá vznikla následkom ich konania bolo potrebné na vec aplikovať ust. § 422 ods. 1 OZ (viď napr. rozhodnutie NS SR 7Cdo/212/2020 zo dňa 29. 03. 2021). Potom nemožno ako dôvodnú vyhodnotiť ani odvolaciu námietku žalobcu, že súd nesprávnym postupom (vyvinením žalovaných pri aplikácii § 420 ods. 3 OZ zasiahol do práva žalobcu na spravodlivý proces a konanie má inú vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď nesprávne posúdil otázku vyvinenia, čo zdôvodnil tým, že v konaní z výpovedí žalovaných vyplýva, že títo neboli dostatočne vyspelí, aby si uvedomili, že ich konaním môže vzniknúť požiar, pričom súd však nekonkretizoval, ktoré časti výpovedí mali viesť súd k takémuto odôvodneniu a z tohto dôvodu považuje žalobca odôvodnenie za nedostatočné a nepreskúmateľné, odvolací súd opätovne poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/212/2020, ktorým zrušil rozsudok odvolacieho súdu z dôvodu nesprávnej aplikácii hmotnoprávnej úpravy všeobecnej zodpovednosti podľa § 420 OZ vo veci, v ktorej spôsobil škodu maloletý. Odvolací súd uvádza, že ust. § 422 OZ upravuje zodpovednosť maloletých alebo tých, ktorí sú postihnutí duševnou poruchou, pričom ich zodpovednosť za škodu je viazaná na osobitné podmienky, súčasne toto ustanovenie upravuje zodpovednosť aj iných osôb, ktoré majú povinnosť vykonávať nad maloletými alebo nad tými, ktorí trpia duševnou poruchou dohľad. V prípade, že škodu spôsobí maloletá osoba, je potrebné aplikovať osobitnú zodpovednosť podľa § 422 OZ. Maloletý alebo ten, kto je postihnutý duševnou poruchou, zodpovedá za škodu ním spôsobenú v prípade, ak bol schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky. Vo vzťahu k maloletému

treba vychádzať z toho, že do nadobudnutia plnoletosti má osoba iba obmedzenú spôsobilosť na právne úkony a protiprávne úkony, ak je schopná ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky. Maloletý teda zodpovedá za svoje konanie v prípade, ak má tak rozumovú ako aj vôľovú schopnosť vyvinutú do tej miery, aby bol schopný sa správne rozhodnúť. V každom jednotlivom v prípade je potrebné preukázať, že maloletý mal takúto schopnosť. Na rozdiel od všeobecnej zodpovednosti v zmysle § 420 OZ, podľa ktorého predpokladom vzniku zodpovednosti v prípade subjektívnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou, pričom zavinenie škodcu sa podľa zákona predpokladá, a preto poškodený nemusí dokazovať zavinenie škodcu (presumpcia zavinenia je teda pre poškodeného výhodou), pričom však ide o vyvrátiteľnú domnienku, keďže škodca podľa § 420 ods. 3 OZ sa môže zbaviť zodpovednosti v prípade, ak preukáže, že škodu nezavinil. V tomto prípade však dôkazné bremeno postihuje škodcu. Rozdielne je však upravená osobitná zodpovednosť podľa § 422 ods. 1 OZ, podľa ktorého maloletý zodpovedá za škodu ním spôsobenú len v prípade, ak je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky, pričom schopnosť maloletého v čase jeho protiprávneho konania, v dôsledku ktorého došlo ku škode, je potrebné preukázať, že maloletý bol schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky. V tomto prípade však dôkazná povinnosť zaťažuje žalobcu, keď súd spravídla len na základe znaleckého posudku, prípadne iných dôkazov, by mohol posúdiť, či maloletí v čase protiprávneho konania a vzniku škody boli schopní ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky, pričom žalobca v konaní tvrdil schopnosť žalovaných ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky, avšak dôkazy, ktoré by boli spôsobilé toto tvrdenie žalobcu preukázať, nepredložil ani nenavrhol ich vykonanie. Odvolací súd teda uzatvára, že súd prvej inštancie vo veci vecne správne rozhodol, avšak vec nesprávne právne posúdil, pričom v konaní nebola preukázaná schopnosť žalovaných v čase vzniku požiaru ovládnuť svoje konanie, resp. predovšetkým posúdiť jeho následky, čo z vykonaného dokazovania nevyplýva, ako to správne uviedol súd prvej inštancie, a teda z dôvodu neunesenia dôkaznej povinnosti žalobcu súd prvej inštancie správne žalobu žalobcu zamietol. Nad rámec uvedeného odvolací súd ešte uvádza, že žalobca disponoval žalobou, v čase podania žaloby všetci žalovaní boli maloletí (rovnako ako v čase vzniku požiaru, ktorý vznikol v dôsledku ich protiprávneho konania), nežaloval zároveň aj osoby, ktoré v tom čase mali vykonávať nad maloletými dohľad, ktoré osoby s maloletými spoločne a nerozdielne zodpovedajú, pričom ich zodpovednosť sa predpokladá. Tieto osoby povinné vykonávať dohľad by sa mohli zbaviť zodpovednosti len v prípade, že náležitý dohľad nezanedbali (§ 422 ods. 2 OZ). Keďže však žalobca spolu so žalovanými nežaloval aj osoby, ktoré mali nad žalovanými vykonávať dohľad, nebolo potrebné sa otázkou zodpovednosti týchto osôb, resp. ich vyvinenia v tomto konaní zaoberať. Žalobca na výzvu odvolacieho súdu k nožnej aplikácii ust. § 422 ods. 1 OZ poukázal, že sa jedná o sporové konanie a žiadny zo žalovaných netvrdil, že by mal súd spor posudzovať podľa § 422 ods. 1 OZ s poukazom na to, že žalovaný po tom, ako vec bola vrátená odvolacím súdom, navrhol ustanoviť znalca za účelom posúdenia jeho psychického stavu, k čomu odvolací súd uvádza, že otázka právneho posúdenia je vecou súdu, pričom návrh žalovaného 1/ na doplnenie dokazovania ustanovením znalca za účelom posúdenia jeho psychického stavu žalovaného 1/ súd prvej inštancie zamietol z dôvodu veľkého časového odstupu od vzniku škody, pričom však pokiaľ žalobca zároveň namietal, že uvedený návrh na doplnenie dokazovania bol v rozpore so zásadou koncentrácie konania, dôkazné bremeno pri aplikácii ust. § 422 ods. 1 OZ zaťažovalo žalobcu, tak ako to už odvolací súd uviedol vyššie. Žalovaný 1/ na výzvu odvolacieho súdu vyslovil súhlas s možným použitím ust. § 422 ods. 1 OZ. Žalovaný 3/ sa k výzve odvolacieho súdu vyjadril spôsobom, že žalovaní 1/, 2/ nie sú pasívne vecne legitimovaní, k čomu odvolací súd uvádza, že aj v prípade aplikácie § 422 OZ sú pasívne vecne legitimovaní aj len žalovaní, ktorí v čase vzniku škody boli maloletí pri aplikácii § 511 ods. 1 OZ. Žalovaní 2/, 4/ sa na výzvu odvolacieho súdu k nožnej aplikácii ust. § 422 ods. 1 OZ nevyjadrili.

18. Vzhľadom už teda na vyššie uvedené odvolací súd pri právnom posúdení veci v zmysle § 422 ods. 1 OZ dospel k názoru, že súd prvej inštancie rozsudkom, ktorým žalobu žalobcu zamietol, rozhodol vo veci vecne správne, a preto postupom v zmysle § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ako aj v závislom výroku o trovách konania z dôvodu vecnej správnosti potvrdil. Súd prvej inštancie vecne správne rozhodol o nároku žalovaných 1/ až 4/ na náhradu trov konania v celom rozsahu pri správnej aplikácii § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP (v rozsudku nesprávne uvedený § 455 ods. 1 a § 462 ods. 1 CSP), keďže žalovaní v konaní boli úspešní v celom rozsahu.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP pri aplikácii ust. § 261 a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaní 1/ až 4/ boli v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnou stranou sporu. Žalovaným 1/ a 3/ odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho

konania v rozsahu 100 %, keďže týmto v rámci odvolacieho konania vznikli trovy, a preto uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 3/ trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške trov konania. Hoci v odvolacom konaní boli úspešnou stranou sporu aj žalovaní 2/ a 4/, odvolací súd mal z obsahu spisu preukázané, že žalovaným 2/ a 4/ v odvolacom konaní nevznikli žiadne trovy, preto odvolací súd rozhodol tak, že žalovaným 2/ a 4/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

20. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).